

Aan de staatssecretaris van Economische Zaken

Plaats en datum: Den Haag, 29 mei 2015
Betreft: Vragen over de gevolgen van de stijging van de Nederlandse melkproductie (Zembla-uitzending 27 mei) n.a.v. regeling van werkzaamheden van 28 mei 2015
Oms kenmerk: 2015Z09839

Tijdens de regeling van werkzaamheden van 28 mei 2015 heeft de Kamer besloten om u om een brief te verzoeken over de gevolgen van de stijging van de Nederlandse melkproductie (Zembla-uitzending 27 mei). Het stenogram van het gedeelte van de regeling van werkzaamheden waarin dit onderwerp is besproken, is inmiddels aan u doorgeleid.

In aanvulling op het gestelde in het stenogram hebben onderstaande fractie(s) enkele vragen gesteld c.q. opmerkingen gemaakt. Ik verzoek u in uw brief ook deze vragen/opmerkingen te beantwoorden.

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie:

- Kunt u aangeven wat de waarde is van de Nederlandse melkveesector voor de Nederlandse economie? En welke belangrijke rol speelt de Nederlandse melkveesector in de wereldwijde voedselvoorziening?
- Klopt het beeld dat geschetst wordt in de uitzending van Zembla? Geeft de reportage een representatief beeld van de sector volgens u?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie:

- Welke effecten zal de afschaffing van de melkquota naar verwachting op het dierenwelzijn van de koeien hebben?
- Kunt u reageren op de uitspraak van de heer Boer (Friesland Campina) dat de huidige hoeveelheid stallen die gebouwd worden met name gebouwd worden omdat de oude stallen aan vervanging toe zijn, en niet om uit te breiden?
- Kunt u de Kamer een overzicht sturen van het aantal stallen dat ter vervanging (en zonder uitbreiding) wordt gebouwd en het aantal stallen dat extra of inclusief uitbreiding wordt gebouwd? Zo nee, waarom niet?
- In hoeverre kunnen de bouwvergunningen die uitgegeven zijn nog gebruikt worden indien het fosfaatplafond wordt bereikt?
- Tot hoeveel koeien is het (gemiddeld) voor een boer nog mogelijk zijn koeien volgens de weidegang-regeling (minstens 120 dagen per jaar zes uur per dag) naar buiten te laten gaan?
- Kunt u reageren op de uitspraak van de heer Van Dorp jr. dat het voor koeien niet uitmaakt of ze wel of niet buiten komen?
- Kunt u reageren op de uitspraak van de heer Van Dorp senior dat er over 10 jaar nog veel minder koeien buitenlopen? Kunt u hierbij het convenant weidegang betrekken?
- Klopt het dat onderzoekers aangeven dat in 2016 nog slechts 58% van de koeien buiten zullen komen? Kunt u hier uw reactie op geven?
- Deelt u de zorgen van de leden van de PvdA-fractie bij deze uitspraken?
- Kunt u reageren op de uitspraak van professor Van der Ploeg dat koeien 'wegwerpproducten' zijn geworden?

- Klopt het dat koeien die niet buiten komen vaker last hebben bij het afkalven? Zo ja, welke problemen zijn dit en zijn deze gevolgen meegenomen bij het besluit het weidegangconvenant tot 80% op te schalen? Zo ja, op welke manier is dit tot uiting in het convenant gekomen? Zo nee, waarom niet?
- Is er onderzoek gedaan naar welk type vloer het beste werkt om klauw en poot blessures te voorkomen? Zo ja, kunt u dit onderzoek met de Kamer delen (inclusief een reactie van u) en is het mogelijk om deze vloeren verplicht te stellen? Zo nee, bent u bereid dit onderzoek uit te laten voeren? Zo ja, op welke termijn en gaat u de resultaten gebruiken om het beste type vloer verplicht te stellen? Zo nee, waarom niet?

Vragen en opmerkingen van de leden van de Partij voor de Dieren-fractie

Maximale melkproductie en de lichamelijke gevolgen voor de koe

- Hoe beoordeelt u de volgende uitspraak van de melkveehouder Arnold van Dorp? "Ik zie mijn koeien het liefst zo mager. Een ronde koe die zorgt beter voor zichzelf dan voor mij. Een 'scherpe' en dus magere koe levert 25 euro per dag op aan melk. 'En een dikke ronde koe maakt er 18 euro melk van. Ja, dan ben ik geen charitatieve instelling. Ik hou hem niet voor de hobby. Dus uiteindelijk vertrekt die. Daar heb ik hem niet voor. Ik benader de koe met mijn rekenmachine.'
- Hoe beoordeelt u de uitspraak van immunoloog professor Huub Savelkoul, die aangeeft dat de melkproductie van hoogproductieve koeien zoveel energie kost dat al hun energie uitgaat naar de melkproductie en dat dit ten koste gaat van andere bronnen waar ze energie voor nodig hebben, zoals beweging en voortplanting?
- Hoe beoordeelt u de uitspraak van immunoloog professor Huub Savelkoul die zegt dat de hoge melkproductie koeien kwetsbaar maakt en dat er "maar iets hoeft te gebeuren en een koe wordt ziek"?
- Hoe beoordeelt u de uitspraak van landbouwsocioloog professor Jan Douwe van de Ploeg: "Koeien zijn wegwerpproducten geworden. Je zet ze aan het produceren. Daalt de productie iets dan gaat de koe weg en wordt vervangen door het volgende dier." De melkveehouderij buigt zich al enige tijd over het verlengen van de levensduur van de koe maar alleen met het economische doel om nog meer en langer melk uit een koe te halen. De leden van de fractie van de Partij voor de Dieren willen u een eenvoudige oplossing voorleggen, namelijk het reduceren van de melkproductie per koe zal automatisch leiden tot het langer leven van een koe. Graag uw reactie hierop.
- Bent u op de hoogte van het feit dat als een koe alleen haar kalf moet voeden, zoals de natuur het bedoeld heeft, de melkproductie zou liggen op vier tot acht liter per dag? Het fokbeleid heeft ertoe geleid dat in de afgelopen vijf jaar deze melkproductie is verhoogd naar soms wel 50 liter melk per dag per koe. Deelt u de mening van de leden van fractie van de Partij voor de Dieren dat het verhogen van de melkproductie onaanvaardbaar is als het gevolg is dat een koe hier ziek van wordt (uierontsteking, afsterven van spenen, klauwproblemen, onvruchtbaarheid) en er letterlijk bij neervalt?
- Kunt u uitleggen hoe een melkproductie van 50 liter melk per dag per koe in uw visie van een duurzame veehouderij past? Erkent u dat het uitmelken van koeien niet voldoet aan de ethische en maatschappelijke eisen die de samenleving stelt?
- Bent u bereid om maatregelen te treffen om de productie van melk per koe terug te brengen naar een dusdanige norm die de draagkracht van het lichaam van de koe niet overschrijdt en het welzijn van de koe borgt?
- Kunt u aangeven in hoeverre NVWA-inspecteurs en dierenartsen geschoold zijn in diergedrag en het herkennen van pijn bij runderen? Hoeveel inspecties op het dierenwelzijn voert de NVWA jaarlijks uit bij melkveehouders en welke overtredingen zijn er het afgelopen jaar geconstateerd?
- Erkent u dat magere koeien met een slechte conditie en een lage weerbaarheid eerder de norm dan een uitzondering zijn en dat dit gevolgen heeft voor het inspecteren door de dierenartsen op de geschiktheid van dieren voor transport? Erkent u dat hierdoor toch runderen die gewond, zwak of ziek zijn op transport worden gezet, hoewel dit volgens de Transportwet niet toegestaan is? Zo ja, wat gaat u hier aan doen om ervoor te zorgen dat dit zo snel mogelijk tot het verleden behoort?

Weidegang

- Hoe beoordeelt u de constatering van Zembla ten aanzien van het percentage weidegang dat volgens onderzoekers in 2016 nog maar 58% van de koeien buiten zal lopen?
- Bent u bereid, als in 2016 blijkt dat het percentage volledige weidegang minder is dan de huidige 69%, om alsnog wettelijke regels in te voeren zodat het percentage en het aantal uren weidegang weer toe zal nemen met het minimale streven van uw eigen ambitie van 80% volledige weidegang in 2020?

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E.

Misleiding consument

- Hoe beoordeelt u de uitspraak van Professor Jan Douwe van der Ploeg: "Je hebt weilanden daarbuiten, die liggen te schitteren in de zon. En je hebt hier binnen een donkere stal en daar staan de koeien. En die twee komen nooit meer bij elkaar. En dat betekent dat dat imago dat wij naar buiten toe hanteren van koeien in de wei, steeds meer een virtueel imago wordt."
- Erkent u dat de melkvee-industrie de consument misleidt door in tv-commercials en reclame schilderachtige en idyllische plaatjes te geven van koeien die wandelen in ruime weiden terwijl steeds meer koeien permanent op stal leven? Zo ja, hoe beoordeelt u dat, en bent u bereid maatregelen te nemen om deze misleiding van de consument uit te bannen?

Scheiden koe en kalf

- Hoe beoordeelt u de uitspraak van de melkveehouder Arnold van Dorp: "hoe meer gebonden een moeder aan haar kalf is, hoe minder melk de moeder in de eerste dagen geeft. Een liter kunstmelk aan een kalf is goedkoper dan een liter moedermelk. Ik hou dus per saldo geld over?"
- Hoe beoordeelt u de conclusies van wetenschappers van Vetmundi Instituut dat het opgroeien zonder moeder schadelijke lange termijn effecten heeft op het welzijn en het sociaal gedrag van het kalf?
- Wat vindt u ervan dat de consument op dit moment er niet voor kan kiezen om melk te kopen die afkomstig is van koeien die de gelegenheid hebben gehad om hun eigen kalfjes te zogen? Bent u bereid om een pilot op te zetten waarbij kalfjes bij hun moeder mogen blijven en deze financieel te ondersteunen?

U wordt verzocht om de brief met de beantwoording uiterlijk donderdag 18 juni 2015 aan de Kamer te doen toekomen.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken,

M.C.T.M. Franke